

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-ОСВІТИ
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**СУЧАСНІ ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-
АДМІНІСТРУВАННЯ**

30 квітня 2020 р.

Черкаси 2020

Матеріали збірника друкуються мовою оригіналу. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

Сучасні теорія і практика менеджменту та бізнес-адміністрування: Збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Черкаси, 30 квітня 2020 р.). – Черкаси, Черкаський державний технологічний університет, 2020. – 84 с.

Організаційний комітет конференції:

Григор Олег Олександрович	к. держ. упр., доцент, ректор Черкаського державного технологічного університету
Фауре Еміль Віталійович	д. т. н., доцент, проректор з науково-дослідної роботи та міжнародних зв'язків
Луцай Лариса Анатоліївна	д. е. н., професор, дійсний член Академії економічних наук України, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України
Фінагіна Олеся Валентинівна	д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Захарова Оксана Володимирівна	д. е. н., професор, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Проданова Лариса Василівна	д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Павловська Анна Станіславівна	д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Солоха Дмитро Володимирович	д. е. н., професор, декан факультету економіки Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)
Горохова Людмила Петрівна	директор Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес освіти
Панкова Людмила Іллівна	к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Якушев Олександр Володимирович	к. е. н., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 Проблеми і перспективи розвитку менеджменту та бізнес-адміністрування: теорія і практика	6
<i>Горохова Л.П., Сергата М.М.</i> ЦІЛЬОВА ПІДТРИМКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ НАРОЩЕННЯ ПРОЯВІВ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	7
<i>Мартінович В.Г., Руденко О.А.</i> АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ	9
СЕКЦІЯ 2 Теорія і практика управління соціально-економічним розвитком: підприємство, регіон, країна	13
<i>Бітюк І.М., Леванець І.Е.</i> КАДРОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ РЕАЛІЯХ	14
<i>Буряк Є.В., Білик А.В.</i> ПОТЕНЦІАЛ КЛАСТЕРОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ: МАЙБУТНЄ ВЗАЄМОДІЇ ПІДПРИЄМСТВ, ВЛАДИ ТА НАСЕЛЕННЯ	16
<i>Захарова О.В., Буряк Є.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	19
<i>Захарова О.В., Скібська К.О.</i> УМОВИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ	21
<i>Лутай Л.А.</i> НОВІ ВИКЛИКИ РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ	24
<i>Мильніченко С.М., Руденко О.А.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ «СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ»	26
<i>Мілевський Е.М., Руденко О.А.</i> МЕТОДИКА ОЦІНКИ СКЛАДОВИХ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КОМПЛЕКСНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	29
<i>Назаренко Ю.О.</i> МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	31

<i>Панкова Л.І.</i> ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ В СИСТЕМІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	34
<i>Скічко І.В.</i> КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД В ЕКОНОМІЦІ РЕГІОНУ	36
<i>Фінагіна О.В.</i> НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ: ПОГЛЯД НА ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	39
<i>Фоміна О.О., Шарлай Р.С.</i> ПОДАТОК НА БЕЗДІТНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ ДЕМОГРАФІЧНОГО СПАДУ	41
<i>Якушев О.В., Артёмов Д.Ю.</i> АНАЛІЗ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЯК ЧИННИК СТВОРЕННЯ КЛАСТЕРІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	43
СЕКЦІЯ 3 Перспективи розвитку аграрного менеджменту	47
<i>Проданова Л.В., Дмитренко Б.В.</i> ВИВЧЕННЯ СТАНУ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ: ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ	48
<i>Хорошун Ю.В.</i> АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ОБСЯГІВ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ	51
СЕКЦІЯ 4 Новітні підходи до управління інноваційними та інвестиційними процесами	54
<i>Барбанова І.С.</i> ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	55
<i>Панкова Л.І. Штильовий Є.О.</i> КЛАСТЕРНА ПОЛІТИКА ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД	57
<i>Середюк Т.Б.</i> РОЛЬ ДИФУЗІЇ ІННОВАЦІЙ У СЕКТОРІ ІКТ У КОНТЕКСТІ ПЕРЕХОДУ ДО ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	59

СЕКЦІЯ 5 Сучасні технології бізнес-освіти та управління знаннями	62
<i>Подлужна Н.О.</i> ДЕТАЛІЗАЦІЯ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЙ	63
<i>Павловська А.С., Солоха Д.В., Різник С.В.</i> ВПЛИВ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНІВ НА РОЗВИТОК ДІЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА	66
<i>Плаксюк О.О.</i> КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБАЛАНСУВАННЯ ЕКОНОМІКО - СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ	69
<i>Трояновський В.Є., Шабала А.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ УРАХУВАННЯМ ПОЛОЖЕНЬ ТЕОРІЇ ПОКОЛІНЬ	71
СЕКЦІЯ 6 Пріоритети розвитку менеджменту сфери послуг	74
<i>Білозубенко В.С., Шаблій С.Є.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ГОТЕЛЬНИХ МЕРЕЖ В УКРАЇНІ	75
<i>Гулак Д.В.</i> ВСТАНОВЛЕННЯ ЄДИНОГО ТАРИФУ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ ДЛЯ ПОБУТОВИХ ТА НЕПОБУТОВИХ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ПІДХОДУ	77
<i>Зінченко О. А.</i> МАРКЕТИНГ ТЕРИТОРІЙ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	80
<i>Якушев О.В., Сиренко Ю.І.</i> ЕЛЕКТРОННЕ ПОРТФОЛІО ФАХІВЦІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	82

УДК 332.14-047.44

**Мілевський Е.М., студент,
Руденко О.А.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування,
Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси**

МЕТОДИКА ОЦІНКИ СКЛАДОВИХ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КОМПЛЕКСНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Насьогодні стратегічний потенціал регіону визначає можливі напрямки його комплексного розвитку. Саме складові елементи цього потенціалу й способи їх оцінки становлять базис для більш успішного проведення регіональної політики, національної політики зниження регіональних диспропорцій і більш збалансованого розвитку територіальних утворень, що буде підсилювати темпи комплексного розвитку регіонів України.

В умовах посилення міжрегіональної конкуренції, процесів глобалізації ускладнюються управлінські проблеми й перед державною й регіональною владою ставиться завдання пошуку шляхів забезпечення комплексного розвитку регіонів за рахунок ефективного використання стратегічного потенціалу. Встановлення його складових та їх оцінка дозволяє визначити стратегічні орієнтири розвитку регіону залежно від рівня забезпеченості стратегічним потенціалом й ефективності спеціалізації регіонів держави. Ігнорування даного підходу може привести до дисбалансу між стратегією нарощування потенціалу регіону й соціально-економічними процесами, які відбуваються в регіоні, і, як наслідок, до зниження рівня життя населення й конкурентоспроможності регіону.

Таким чином, першорядне значення набувають питання, пов'язані з пошуком раціональних підходів до формування діючих механізмів нарощування стратегічного потенціалу й інструментів їх реалізації.

Затребуваними є емпіричні напрямки дослідження вибору й обґрунтування ефективності регіональних стратегій розвитку, що дозволяють забезпечити територіям комплексне економічне зростання у загальній системі регіональної економіки. Підвищення ефективності реалізації стратегічних векторів регіонального розвитку можливо досягти тільки за умови використання принципово нових підходів до проблеми нарощування стратегічного потенціалу. При цьому розробити й реалізувати ефективний механізм посилення стратегічних позицій територіальних утворень держави неможливо без визначення структурних елементів стратегічного потенціалу. Об'єктивна й всебічна оцінка цих елементів дозволить визначити особливості й напрямки розвитку окремих територій.

Стратегічний потенціал включає безліч компонентів, що становлять його структуру, які визначають комплексну модель регіону. Результатом реалізації такої моделі стане визначення пріоритетів регіонального комплексного розвитку. Відповідно до найбільш традиційного й широко розповсюдженого підходу базовими структурними елементами стратегічного потенціалу регіону є: економічний, людський, інноваційний, інвестиційний, інфраструктурний.

Отже, поняття економічного потенціалу пройшло довгу еволюцію й на кожному історичному етапі включало відповідні складові, серед яких називають: потенціал виробничих потужностей галузей суспільного виробництва, потенціал людських та природних ресурсів. З традиційної точки зору, економічний потенціал характеризувався як загальний ресурсний потенціал виробничо-економічної діяльності, тобто, можна сказати, що це комбінація продуктивності природних, матеріально-виробничих й людських ресурсів. Класичний розрахунок економічного потенціалу ґрунтувався на простій сумі складових [1, с. 304]:

$$EP = P_{пр} + P_{лр} + P_{мвр}, \quad (1.1)$$

де EP - економічний потенціал;

P_{пр} - потенціал природних ресурсів - продуктивність природних ресурсів;

P_{лр} - потенціал людських ресурсів - сукупна здатність до праці людей-учасників виробництва;

P_{мвр} - потенціал галузей матеріального виробництва (промисловості та сільського господарства) й інфраструктури – їхня здатність до виробництва товарів і послуг.

Такий розрахунок економічного потенціалу відповідає суспільству промислового індустріального напрямку. Насьогодні в економіці стали найчастіше використовувється поняття дефініції економічного потенціалу.

Такий підхід дозволяє враховувати, крім названих вище, й додаткові складові: соціальної інфраструктури, ринкової інфраструктури, еколого-економічні, функціонування потенціалу наукової (інформаційно-технологічної) сфери, суспільно-географічні та суспільно-політичні чинники розвитку суспільства.

Тобто, економічний потенціал - це ресурси країни (регіону), які дають змогу досягати максимального валового національного продукту (ВНП), при використанні ресурсів на сто відсотків, що безумовно позначається на економічних показниках як регіонів так і країни в цілому.

Специфіка регіону (як суб'єкта господарювання та окремої економічної системи), на відміну від інших структур в економіці країни, полягає в тому, що крім врахування природних, трудових, фінансових потенціалів окремих виробничих одиниць на регіональному рівні враховується такий фактор, як територія - за допомогою нової якості кооперації на територіальному рівні.

Літературні джерела

1. Клиновий Д.В. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка України: Навч. посіб./ Д.В.Клиновий, Т.В.Пепа. - К.: Центр навч. літ., 2006.- 728с.

УДК: 332.143:331.5](477)

Назаренко Ю.О., аспірант PhD,
*Інститут підготовки кадрів
Державної служби зайнятості України, м. Київ*

**МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ЛЮДСЬКОГО
КАПІТАЛУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ**

Діагностика людського капіталу в регіонах України наразі може проводитись за такими методиками:

1) «Методика вимірювання регіонального людського розвитку», яка розроблена фахівцями Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. Птухи Національної академії наук України за участю фахівців Державної служби статистики України [1] (оновлена редакція оприлюднена в 2012 році, є новим варіантом Національної методики оцінки людського розвитку, яка розроблена у 2000 році фахівцями Національної академії наук під керівництвом Е. Лібанової і затверджена Постановою спільного засідання Президії НАН України та Державного комітету статистики України). З 2001 року Державна служба статистики України щорічно публікує результати розрахунку регіонального людського розвитку [там само, с. 3; 2; 3];

2) «Методика проведення розрахунку індексу регіонального людського розвитку», а також «Порядок проведення розрахунку індексу регіонального людського розвитку», затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 р. № 1029 [4] (методика максимально наближена до методики розрахунку індексу людського розвитку ПРООН за підсумками 2016 року [5]). Постановою визначено, що «розрахунок індексу проводиться щороку Міністерством розвитку громад та територій України (Мінрегіоном) на підставі наявних даних офіційної статистики, інформації центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій», а також оприлюднює результати розрахунку індексу на своєму офіційному веб-сайті [4; 6; 7].

Розглянемо динаміку показників людського капіталу регіонів України (показників-індексів регіонального людського розвитку), визначених за